

จีนส่งออก “ส้มโอสต” ไปนิวซีแลนด์อย่างเป็นทางการ เปิดมิติใหม่การแลกเปลี่ยนผลไม้ระหว่างสองประเทศ

เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2568 สำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (General Administration of Customs of the People's Republic China: GACC) ได้ออกประกาศเลขที่ 165/2025 อย่างเป็นทางการ อนุญาตให้ส้มโอสตจากจีนที่ผ่านการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพตามข้อตกลงทวิภาคี กับนิวซีแลนด์ สามารถส่งออกเข้าสู่ตลาดนิวซีแลนด์ได้ โดยประกาศฉบับนี้กำหนดมาตรฐานอย่างเข้มงวด ทั้งในด้านการขึ้นทะเบียนสวนและโรงบรรจุ การควบคุมศัตรูพืช รวมถึงการออกใบรับรองสุขอนามัยพืช (Phytosanitary Certificate) ตามมาตรฐาน ISPM 12

ข้อกำหนดหลักในประกาศประกอบด้วย

แหล่งผลิตและโรงบรรจุ: สวนผลไม้และโรงคัดบรรจุส้มโอสตที่จะส่งออก ต้องผ่านการขึ้นทะเบียนรับรองโดยฝ่ายจีน พร้อมระบุชื่อ ที่อยู่ และหมายเลขทะเบียน เพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้หากพบปัญหากับสินค้าในภายหลัง

การตรวจสอบก่อนส่งออก: ศุลกากรจีนจะสุ่มตรวจสินค้าทุกล็อตก่อนการส่งออก โดยต้องไม่พบศัตรูพืชที่ฝ่ายนิวซีแลนด์ให้ความสำคัญ หากพบ จะต้องดำเนินการตามแนวทาง ได้แก่ การทำความสะอาด การคัดแยกใหม่ หรือดำเนินการกำจัดศัตรูพืชก่อนจะส่งออกได้อีกครั้ง

การดำเนินการเมื่อพบปัญหา: หากพบกรณีไม่เป็นไปตามข้อกำหนดอย่างรุนแรง จีนจะระงับสิทธิการส่งออกของบริษัทนั้น ๆ จนกว่าจะดำเนินการแก้ไขและได้รับการยืนยันจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การออกใบรับรองสุขอนามัยพืช (Phytosanitary Certificate): จีนจะออกใบรับรองตามมาตรฐาน ISPM 12 พร้อมคำรับรองเพิ่มเติม เช่น

1. “สินค้าล็อตนี้ได้ผลิตและเตรียมการส่งออกตามข้อตกลงทวิภาคีที่กำหนดไว้”
2. หากเกี่ยวข้องกับแมลงวันผลไม้หลายชนิด ต้องระบุว่า “สินค้าล็อตนี้ได้ผลิตและเตรียมส่งออกภายใต้ระบบการจัดการสำหรับ *Bactrocera dorsalis*, *B. correcta*, *B. minax*, *Zeugodacus cucurbitae* และ *Z. tau*”

มาตรการของนิวซีแลนด์หากพบศัตรูพืช:

หากพบสิ่งต้องห้าม เช่น ดิน ใบพืช หรือแมลงมีชีวิตในกลุ่มที่ต้องควบคุม นิวซีแลนด์สามารถดำเนินการได้ตามระดับความรุนแรง เช่น การอบรมควบคุม, การคัดแยกใหม่, การส่งกลับ (re-export), การทำลายทิ้ง โดยหากพบศัตรูพืชในกลุ่มที่ต้องใช้วิธีเฉพาะเจาะจง อาจดำเนินการส่งกลับหรือทำลายทันที

การตอบสนองของนิวซีแลนด์: ในกรณีพบการละเมิด นิวซีแลนด์อาจจะรับการนำเข้าส้มโอจากจีนชั่วคราว, ระบุวิธีการควบคุมแบบเฉพาะ (เช่น ระบบ approach), หรือร้องขอให้จีนระงับการส่งออกจากบริษัทหรือแหล่งผลิตที่เกี่ยวข้อง

การส่งออกส้มโอสดนี้ นับเป็นครั้งแรกที่ผลไม้สดของจีนได้รับอนุญาตให้ส่งเข้านิวซีแลนด์โดยตรง ภายใต้กรอบ Bilateral arrangement โดยเฉพาะกับประเทศที่มีข้อกำหนดด้านความปลอดภัยทางอาหารและชีวภาพสูงอย่างนิวซีแลนด์ ซึ่งถือเป็นก้าวสำคัญของจีนในการขยายตลาดผลไม้คุณภาพสูง

ในทางกลับกัน นิวซีแลนด์เป็นหนึ่งในผู้ส่งออกผลไม้ระดับพรีเมียมรายใหญ่เข้าสู่ตลาดจีนมานานหลายปี อาทิ กีวี (Kiwifruit) โดยเฉพาะกีวีสีทอง (Gold Kiwifruit) จากแบรนด์ Zespri ซึ่งเป็นผลไม้ยอดนิยมในจีน มูลค่าส่งออกในปี 2567 สูงกว่า 1 พันล้านดอลลาร์นิวซีแลนด์ รวมถึงกีวีเบอร์รี่ (Kiwi Berries) ซึ่งได้รับอนุญาตให้ส่งออกในช่วงหลัง และแอปเปิลสด (Fresh Apples) โดยแอปเปิลจากนิวซีแลนด์มีหลากหลายสายพันธุ์ เช่น สายพันธุ์ Jazz, Envy และ Fuji ล้วนเป็นที่นิยมในตลาดจีน โดยมีมูลค่าการส่งออกกว่า 343 ล้านดอลลาร์นิวซีแลนด์ต่อปี

การเปิดตลาดในครั้งนี้ ได้เน้นย้ำถึง “การค้าผลไม้ในบริบทความเชื่อมั่นและมาตรฐาน” เพราะการที่จีนสามารถเปิดตลาด “ส้มโอ” ไปยังนิวซีแลนด์ ซึ่งเป็นประเทศที่มีมาตรฐานความปลอดภัยสูง แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาของจีนในด้านการควบคุมคุณภาพผลผลิตเกษตร การเจรจาวิสาหกิจ และระบบรับรองสินค้าระดับสากล ในขณะเดียวกัน ฝ่ายนิวซีแลนด์เองก็ประสบความสำเร็จอย่างสูงในการสร้างแบรนด์ผลไม้พรีเมียมและความเชื่อมั่นในตลาดจีน ผ่านผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับพฤติกรรมผู้บริโภคจีน เช่น ความหวาน ความสด และเรื่องราวของแบรนด์ การแลกเปลี่ยนผลไม้ระหว่างสองประเทศจึงไม่ใช่เพียงการค้าขายสินค้าเกษตรธรรมดา แต่สะท้อนถึงการสร้างความสัมพันธ์เชิงสถาบัน (institutional trust) การจัดการระบบสุขอนามัยพืชแบบคู่ขนาน และแนวโน้มของการเปิดตลาด “แบบมีเงื่อนไข” ซึ่งกลายเป็นมาตรฐานใหม่ของการค้าระหว่างประเทศ

แปลและเรียบเรียงโดย สปช.ปักกิ่ง

แหล่งที่มา <https://mp.weixin.qq.com/s/ADExfUzwLYn9X6blufmW1A>

https://www.freshplaza.com/europe/article/9734337/new-zealand-fruit-exports-up-1-4-billion/?utm_source=chatgpt.com

https://www.freshplaza.com/asia/article/9641989/china-opens-its-market-to-new-zealand-kiwi-berries/?utm_source=chatgpt.com

https://www.producereport.com/article/new-zealand-apple-exports-china-soar-which-varieties-are-trending?utm_source=chatgpt.com

